

کنترل بیولوژیک نماتد عامل گال ریشه زیتون با استفاده از باکتریهای جنس Pseudomonas

سعیده خلیقی^۱ دکتر غلام خداکرمیان^۲ - دکتر سید عباس حسین نژاد^۲ دکتر زهرا تنها معافی^۲

۱- وزارت جهاد کشاورزی، معاونت باغبانی، دفتر طرح زیتون.

۲- تهران، موسسه تحقیقاتی آفات و بیماریهای گیاهی.

از خاک ریزوسفر درختان و نهالهای زیتون استانهای گلستان، گیلان، زنجان، قم تعداد ۳۰۰ نمونه خاک جمع آوری گردید. خاکهای جمع آوری شده به آزمایشگاه منتقل و با استفاده از تهیه سری رقت،

باکتریهای جنس سودوموناس بر روی محیط کینگزب^۱ جداسازی شد. تعداد ۶۰ استرین باکتری خالص و جهت بررسی های مجدد نگهداری شد. *Meloidogyn javancia* از نمونه های آلوده جدا و با انتقال توده تخم منفرد^۲ بر روی نشاء گوجه فرنگی رقم روتگرز^۳ خالص گردید. اثر آنتاگونیستی تعداد ۶۰ استرین سودوموناس علیه لاروهای سن دوم *M. javanica* به روش Siddiqui and Shaukat, 2002 در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار بررسی شد.

پس از آنالیز هفت استرین جهت بررسیهای گلخانه ای انتخاب گردید. استرین های انتخاب شده با روش های استاندارد باکتری شناسی بررسی و با توجه به نتایج آزمونهای فنوتیپی و الگوی پروتئینی به عنوان *Pseudomonas* (بیوارهای I, II, III, V) و *P. putida* (بیوار A) شناسایی شدند. بیوار V باکتری *fluorescens* بیشترین جمعیت را در میکروفلور گیاه زیتون داشت.

اثر آنتاگونیستی تعداد هشت استرین از سودوموناسها با روش Siddiqui and Shaukat, 2002 علیه *M. javanica* بر روی نهالهای زیتون در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با سه تکرار بررسی و نتایج نشان داد که استرین CHAO متعلق به باکتری *P. fluorescens* و استرین های IS. 99, IS. 208 که متعلق به بیوار V باکتری *P. fluorescens* و استرین IS. 210 که متعلق به بیوار II باکتری *P. fluorescens* بود بیش از ۷۰ درصد اثر بازدارندگی از خود نشان دادند.